

לפרשת פרה

פרה אדומה בזמן הזה

האם אפשר להיטהר באמצעות פרה אדומה בזמן הזה, שאין בית מקדש? לפני כמה שנים היתה פרה אדומה כאן באזור, בכפר חסידיים, באו רבים לראותה, ושאלו אותי, האם נוכל להשתמש בה לטהרה. ונברר את הענין:

מצד שצריך כהנים - אפשר, ניקח כהני חזקה.

מצד שהכהנים צריכים להיות טהורים - אפשר לקחת כהנים טהורים, כהנים שהוריהם טרם נפטרו. כהן שהוריו נפטרו, מצווה להיטמא להם, ומאז הוא טמא. אך כהן שהוריו טרם נפטרו, אם כל ימיו נזהר לא להיטמא, כפי שכהן צריך לעשות, הוא טהור, אפשר להשתמש בו. כל עוד לא ידוע שהוא נטמא, הוא בחזקת טהרה. יש חזקת חיים.³

מצד שצריך בגדי כהונה - אפשר להכין. אמנם צריך תכלת - אך אומר מרכבת המשנה (ציצית ב', א'ב'): רק לציצית צריך תכלת מחילזון. לבגדי כהונה מספיק צבע תכלת כלשהו.⁴

לפי זה, לכאורה אפשר להיטהר על ידי פרה אדומה בזמננו. אולם, הבעיה היחידה היא **ראיית ההיכל**, צריך לראות את ההיכל בשעה שמוזים את דם פרה אדומה - עומד בהר הזיתים מול ההיכל ורואה ההיכל. וכאשר אין היכל, כמובן שאי אפשר לראות את ההיכל.

כך רואים בפסוקים, הנקראים בפרשת פרה (במדבר י"ט, ד'):

ונתתם אותה אל אלעזר הכהן, והוציא אותה אל מחוץ למחנה, ושחט אותה לפניו. ולקח אלעזר הכהן מדמה באצבעו, והזהר אל נוכח פני אוהל מועד מדמה שבע פעמים

וכך כותב הרמב"ם (פרה אדומה פי"ד ה"ה):

היזה ולא כיון כנגד ההיכל פסולה, שנאמר: אל נכח פני אהל מועד, עד שיכוין כנגד ההיכל ויהיה רואהו. וכן אם שחטה או שרפה שלא כנגד ההיכל פסולה שנאמר ושחט אותה לפניו.

גם הגר"י מדייק ברמב"ם שצריך לראות את ההיכל ממש, לא רק את רצפת מקום המקדש.

אמנם החזו"א חולק ואומר שמשפיק לראות את רצפת מקום המקדש, אך לא נראה כן ברמב"ם, אלא נראה שצריך לראות את המקדש ממש, וכך גם במאירי.

לכן כששאלו האם אפשר להשתמש בפרה בזמן הזה, השבתי, והשיבו אחרים, שאי אפשר מהסיבה הנ"ל.

רמז לכך שבזמן הזה אי אפשר להשתמש בפרה אדומה, אפשר לראות גם ברמב"ם סוף פי"ג בהלכות פרה אדומה, שמאריך שלא כהרגלו:

ותשע פרות אדומות נעשו משנצטוו במצוה זו עד שחרב הבית בשנייה. ראשונה עשה משה רבינו, שניה עשה עזרא, ושבע מעזרא עד חורבן הבית, והעשירית יעשה המלך המשיח מהרה יגלה אכ"ר.

3. הוסיף כאן הרב בענין טהרת כהנים: מעיקר הדין אף לבתי חולים היה מותר לכהנים להיכנס, כי יש חזקת חיים, אך טוב שלא יכנסו כי שכוח שם מות. אפילו ללידת בנם - שלא יכנסו. אפשר ללדת בבית חולים ליולדות.

4. כיון שבעיות אלו נפתרו, לכאורה ניתן להקריב קרבנות בזמן הזה. אולם, ראה בשיעור על ירושלים, שם הסביר הרב, שאי אפשר, כיון שידיעת מקום המזבח מעכבת את הקרבת הקרבנות.

למה הרמב"ם מספר לנו פה הסטוריה? נראה לומר, שגם בזמן הרמב"ם היו שרצו לומר שאפשר כבר להיטהר באמצעות פרה אדומה, והרמב"ם יוצא כנגדם ואומר שלא נוכל לעשות פרה אדומה עד ימות המשיח. הרמב"ם לשיטתו, כפי שראינו לעיל, שראיית המקדש מעכבת.

יהי רצון שנזכה לפרה אדומה שבימות המשיח, במהרה בימינו אמן.